



Opschrift

Vergadering van 14 januari 2026

Nummer: 2026_MV_00017

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stijn De Roo: Opslagplaats voor Gentse reuzen

Raadslid(-leden):

Stijn De Roo - CD&V

Bevoegd: Christophe Peeters

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De Vlaamse Reuzencultuur is immaterieel erfgoed. In Oost-Vlaanderen alleen al bestaan er 550 reuzen, waarvan een 60-tal zich in Gent en de deelgemeenten situeren.

Afgelopen zomer werden zes verloren gewaande reuzen van Gent gevonden, begin december werden er opnieuw drie ontdekt. Het gaat om drie reuzen van de Koninklijke Dekenij Normaalschoolstraat-Zwijnaardsesteenweg. Vaak staan die reuzen ergens in een vergeten hoek in een garage of op zolder.

Daarbij kwam de vraag naar een nieuwe opslagplaats voor deze reuzen en een zekere wil van de stad om mee te helpen in deze zoektocht. De bevoegde schepen gaf in de pers al een zekere bereidheid hiertoe aan.

Verder zijn er nog een 16-tal reuzen bij de dekenijen in Gent. Daarbij vermeldde de opperdekenin eveneens de wens een Reuzengilde op te richten om de traditie in ere te houden.

Ik had van de schepen graag een antwoord gekregen op de volgende vragen:

Vraag:

1. Hoe verloopt de zoektocht naar een opslagplaats voor de Gentse reuzen? Welke locaties worden hier als opties beschouwd? Welke partners zullen betrokken worden in de zoektocht naar en eventuele opslag van Gentse reuzen?
2. Welke rol wil de stad zelf opnemen in het bewaren en tentoonstellen van Gentse reuzen? Welke stappen werden hierin al gezet, en welke staan nog op de planning? Graag meer uitleg.
3. Zijn er Gentse reuzen die momenteel in het bezit zijn van de stad Gent? Zo ja, welk beleid voert de schepen hierrond?

Antwoord

De Gentse reuzen zijn zonder twijfel een waardevol en zichtbaar onderdeel van ons lokaal erfgoed.

Ze maken deel uit van een eeuwenoude traditie die teruggaat tot de middeleeuwse processies en zich doorheen de eeuwen heeft ontwikkeld van religieus symbool tot stedelijke, volkse en feestelijke erfgoedfiguren. Die lange geschiedenis – met periodes van bloei, onderdrukking, verdwijning en heropleving – onderstreept net hoe veerkrachtig deze traditie is.

Nieuwe reuzen, zoals Eli De Rijck (als eerbetoon aan de gelijknamige opperdeken), worden nog steeds gecreëerd en geïntegreerd in de moderne festiviteiten, wat de levendigheid van de traditie toont.

De Gentse reuzen zijn dus niet ontstaan uit één enkel moment, maar zijn gegroeid uit een eeuwenoude traditie van processies, mythologie en stedelijke folklore, die zich voortdurend aanpast.

De recente herontdekking van een aantal reuzen door Tristan Sardones, onder meer in de Hoogstraat en de Normaalschoolstraat, heeft het belang daarvan opnieuw duidelijk gemaakt. Tegelijk legt ze ook een pijnpunt bloot: de bewaaromstandigheden zijn vandaag vaak kwetsbaar, versnipperd en niet altijd afgestemd op duurzaam behoud.

1. Hoe verloopt de zoektocht naar een opslagplaats? Welke locaties en partners zijn betrokken?

De stad Gent zoekt vandaag actief mee naar een oplossing, in de eerste plaats vanuit een faciliterende en ondersteunende rol. Het is niet de bedoeling dat de stad structureel eigenaar of beheerder wordt van alle Gentse reuzen, wel dat we mee nadenken over een haalbare en respectvolle manier om hun bewaring te ondersteunen.

Concreet verkennen we samen met de betrokken actoren mogelijke locaties die qua hoogte en oppervlakte geschikt zijn. Een reus neemt immers al snel ongeveer 2 op 2 meter in beslag en vraagt bij voorkeur een voldoende hoge en eventueel ook donkere ruimte. Dat zijn geen absolute vereisten, maar ze vormen wel een duidelijke meerwaarde voor het behoud.

In dat kader worden momenteel verschillende pistes onderzocht. Over die mogelijke locaties lopen nog gesprekken met mijn collega-schepenen en de betrokken stadsdiensten, waardoor ik daar vandaag nog niet te veel details over kan geven.

Belangrijk is dat deze zoektocht niet door de stad alleen gebeurt. We betrekken hierbij nadrukkelijk de Opperdekenij, de lokale dekenijen, erfgoedactoren, en mensen met inhoudelijke expertise, zoals verzamelaars en kenners van de Gentse en Vlaamse reuzencultuur. Hun kennis van de geschiedenis, het gebruik en de noden van de reuzen is cruciaal.

2. Welke rol wil de stad opnemen in het bewaren en eventueel tonen van de reuzen? Welke stappen zijn gezet en gepland?

De stad ziet haar rol in de eerste plaats als ondersteunend en faciliterend, binnen het bestaande erfgoedkader en met respect voor het immaterieel karakter van de reuzencultuur. Reuzen zijn geen statische museumstukken, maar levende erfgoedfiguren die gedragen en gevierd worden.

In de komende periode focussen we daarom op:

- verdere afstemming met de betrokken partners;
- het in kaart brengen van het aantal Gentse reuzen, hun staat en hun noden;
- het onderzoeken van realistische en duurzame oplossingen voor bewaring, en waar mogelijk ook zichtbaarheid.

Er wordt daarbij ook nagedacht over ontsluiting en duiding: hoe kan de geschiedenis van de Gentse reuzen verteld worden, bijvoorbeeld via educatief materiaal, QR-codes of samenwerking met bestaande erfgoedinstellingen. Samenwerkingen met onder meer Reuzen in Vlaanderen, het Huis van Alijn en andere erfgoedpartners zijn hierbij relevant. De gedachte dat een (gedeeltelijke) permanente presentatie of een gedeelde erfgoedplek een meerwaarde kan zijn voor Gent, wordt meegenomen in dat bredere denkproces, zonder daar vandaag al op vooruit te lopen.

3. Zijn er Gentse reuzen in bezit van de stad Gent? Welk beleid wordt hierrond gevoerd?

Wat de eigendom betreft: het merendeel van de Gentse reuzen is vandaag in handen van dekenijen, carnavalsverenigingen en andere lokale organisaties, en niet van de stad Gent. De stad heeft historisch gezien wisselende rollen opgenomen; er zijn ook periodes geweest waarin reuzen verdwenen of vernietigd werden, wat aantoont hoe kwetsbaar dit erfgoed kan zijn.

Een volledig en actueel overzicht van de Gentse reuzenpopulatie is momenteel in opmaak. Dat overzicht is noodzakelijk om een zorgvuldig en realistisch beleid te kunnen voeren, in overleg met de eigenaars en beheerders.

Besluit

We erkennen het grote erfgoedbelang van de Gentse reuzen, niet alleen binnen Gent maar ook binnen de bredere Vlaamse reuzencultuur. We zoeken actief en constructief mee naar oplossingen voor bewaring en eventuele ontsluiting, maar doen dat stap voor stap, in overleg met de betrokken partners, en met een duidelijke afbakening van de rol die de stad daarin kan en wil opnemen.

Zo zorgen we ervoor dat deze levende traditie ook in de toekomst gedragen, beleefd en doorgegeven kan worden.
